

"Muhabbet şu kâinatın bir sebab-i vücududur. Hem şu kâinatın rabıtasıdır, hem şu kâinatın nurudur, hem hayatıdır." Bu cümlede, "muhabbet" kavramı abartılı kullanmış değil mi?

"BİRİNCİ MEYVE: Ey nefisperest nefsim, ey dünyaperest arkadaşım! Muhabbet şu kâinatın bir sebab-i vücududur. Hem şu kâinatın rabıtasıdır, hem şu kâinatın nurudur, hem hayatıdır. İnsan kâinatın en câmi bir meyvesi olduğu için, kâinatı istilâ edecek bir muhabbet, o meyvenin çekirdeği olan kalbine derc edilmiştir. İşte, şöyle nihayetsiz bir muhabbete lââyık olacak, nihayetsiz bir kemal sahibi olabilir."(1)

Buradaki **muhabbete** dair herbir cümle ve hükmün manası ve inceliği çok derin olduğu için, kaba ve derin olmayan düşüncelere abartı gibi geliyor. Halbuki buradaki ifadelerin manası; ya bir hadis, ya da bir ayet ile teyit ediliyor.

Mesela; **"Muhabbet şu kâinatın bir sebab-i vücududur."** sözü ve hükmü **"Ey habibim sen olmasaydın bu kainatı halletmezdim."**(2) kudsi hadisinin güzel bir tefsiri, fasih bir beyanıdır. Yani; kainatın varedilme gerekçesi; Allah'ın, Hazreti Muhammed (asm)'e olan kudsi muhabbeti ve Hazreti Peygamber (asm)'in de bu muhabbete kulluk ve ilahi aşk ile mukabele etmesidir.

Yani Hazreti Peygamber (asm) muhabbeti ile Allah'a o azametli kulluğu gösteremeseydi, belki şu an biz olamayacaktık. Demek kainat; muhabbet temeline kurulmuş bir bina gibidir, temel olmasa idi bina da olmazdı. Risale-i Nur'un bir çok yerinde bu mesele gayet kati ispat edilmiş. Biz Üstad'ın bir ibaresini alıp, diğer yerler ile irtibat kurmadan hükme varırsak, yanlış bir hükme varmış oluruz. Bu yüzden konu bütünlüğüne dikkat etmek gerekir.

Diğer bir husus; muhabbet, ilim ve marifetin bir neticesi hükmündedir. İlim ve marifet ziyadeleştikçe, muhabbet de ona oranla ziyadeleşir. Demek asıl ve öz olan muhabbettir. Nasıl meyve ağacı, meyvesi için dikilir ve bakılır ise; aynı şekilde kainat ağacının meyvesi ve neticesi de muhabbettir, kainatın yaratılması da ona bakar. Bu yüzden Allah, insana nihayetsiz ve her şeyi kuşatacak bir muhabbet hissi vermiştir. Yani kendisini sevecek ve ona kalben bağlanacak bir muhabbet hissini insanın özü ve esası olan kalbine yerleştirmiştir.

Eski zamanlarda cüzi ve mecazi aşklar için çok büyük eserler yapılmıştır. Mesela;

dünyanın en büyük harikalarından olan **Tac Mahal** mimarisi, cüzi ve basit bir aşkın meyvesidir. Tac Mahal *-dünyada aşk için dikilmiş en büyük ve en güzel anıt olarak kabul edilen bu türbe-*, Şah Cihan'ın büyük bir aşkla sevdiği eşi Arcümen Banu'nun, (Mümtaz Banu Begüm) doğum sırasında ölümü üzerine, onun hatırasına yaptırılmıştır. Tac Mahali göstererek bu eserin sebebi ve yapılma gerekçesi **muhabbet ve aşktır** denildiğinde, abartı diyebilecek miyiz acaba?

Dipnotlar:

(1) bk. [Sözler, Yirmi Dördüncü Söz Beşinci Dal.](#)

(2) bk. *Suyutî, El-Leali-l Masnua, 1/272.*